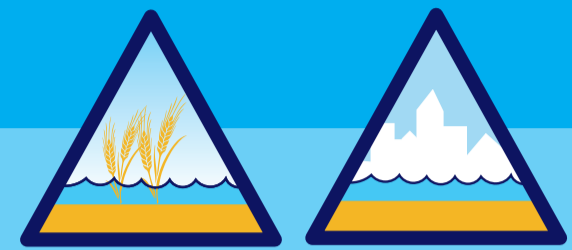

NAAR EEN KLIMAATBESTENDIG LAAG-NEDERLAND

landelijk gebied

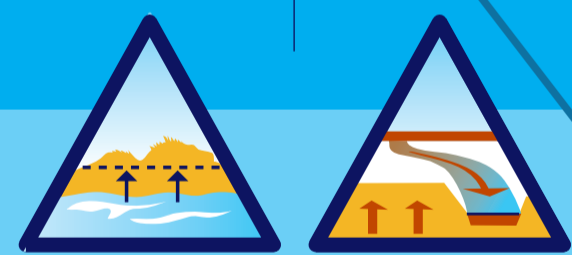
WAAROM?

Laag-Nederland wordt intensief gebruikt voor landbouw, natuur, wonen, werken en recreëren. Het watersysteem is zo ingericht, dat overtollig hemelwater snel wordt afgevoerd. Dit heeft zijn keerzijdes, zeker met de klimaatverandering.

WATEROVERLAST

Het huidige watersysteem van sloten, boezemwateren en gemalen biedt weinig mogelijkheden om water vast te houden of te bergen. Door verdergaande verstedelijking zal bovendien het verharde oppervlak toenemen, waardoor steeds minder hemelwater de bodem in kan trekken.

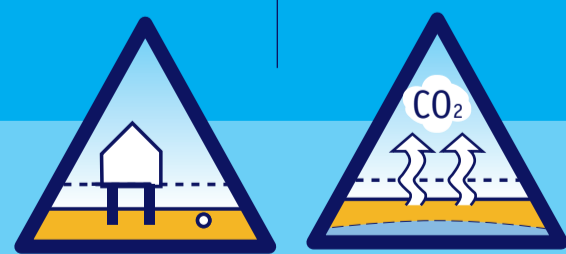
ZEESPIEGELSTIJGING + VERZILTING

Zeespiegelstijging drukt zout grondwater naar het oppervlak in de lage polders. Bovendien dringt zout water steeds verder het land in. Daartoe wordt (steeds schaarser) zoet water van elders aangevoerd.

DROOGTE + ZOETWATERTEKORT

In droge perioden dalen de waterstanden in rivieren, sloten en kanalen, droogt de bodem uit en is er (te) weinig zoetwater voor landbouw en natuur. Dit leidt tot schade aan gewassen, dijken en natuur. Hiervoor wordt rivierwater van elders aangevoerd.

BODEMDALING

Door lage peilen van het oppervlaktewater ten behoeve van de agrarische functie oxideert venige ondergrond en daalt de bodem. Dit proces leidt tot CO₂-uitstoot en schade aan bijvoorbeeld funderingen, kabels en leidingen.

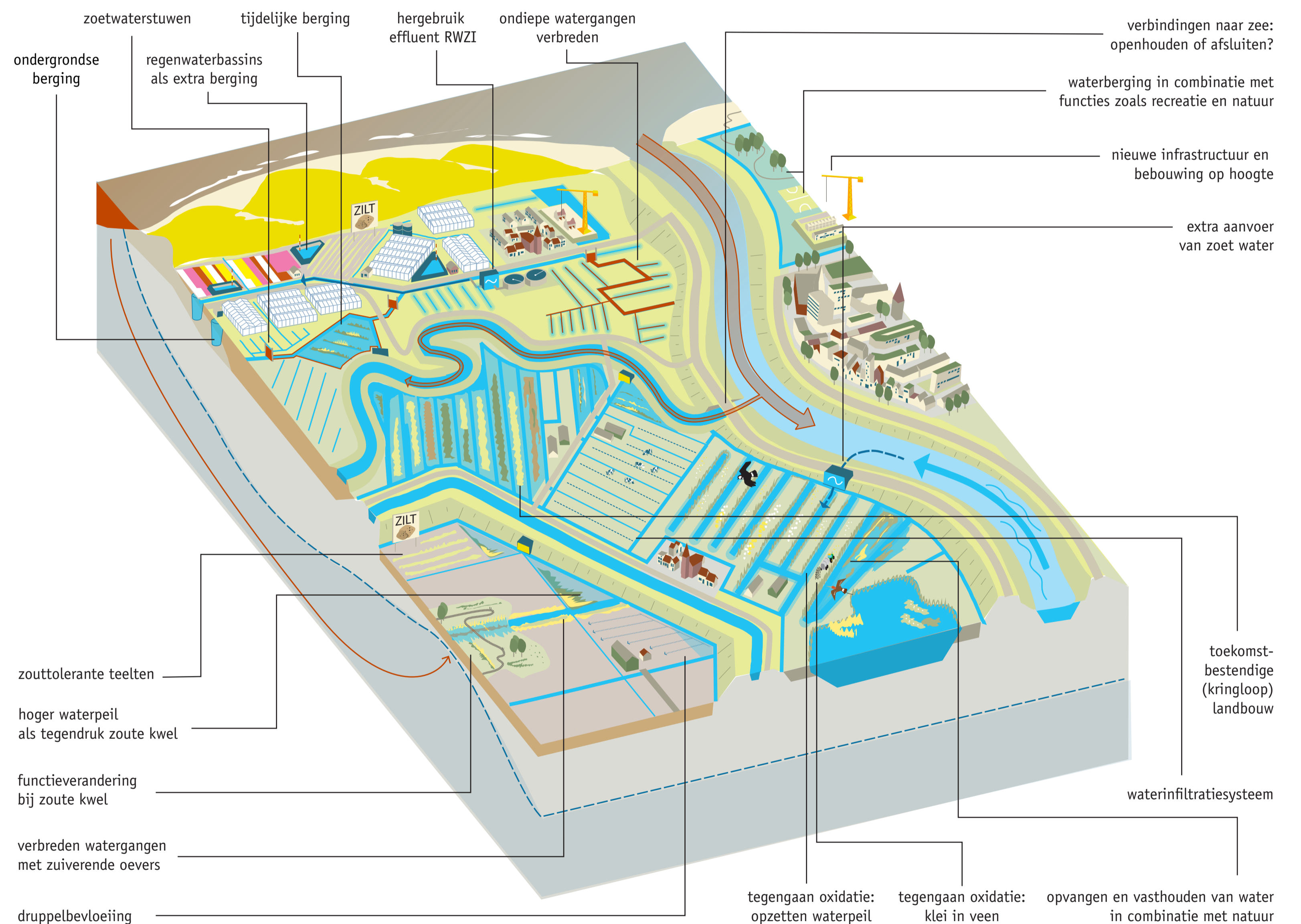
ECOLOGIE + WATERKWALITEIT

In droge perioden wordt mineraal- en voedselrijk rivierwater aangevoerd. Dit is nadelig voor de aanwezige water-natuur. Ook kan het leiden tot het vrijkomen van stoffen uit de waterbodem en versnelde veenafbraak. Daarnaast spoelen door het intensieve landgebruik stoffen zoals voedingsstoffen en bestrijdingsmiddelen in het zwart. Door meer neerslag zal dit toenemen.

MOGELIJKE MAATREGELEN

BINNENDUINRAND

DIEPE POLDERS

VEENWEIDEN

zoet water: zuinig gebruiken, vasthouden en slim verdelen